

פתח ואמר, פסוק זה הוא בשתי צורות ובשתי אידיאות. קוראים בו דרכיהם, וקוראים בו נתיבותם. מה זה קוראים בוنعم, וקוראים בו שלום. מה זה דרכיהם, ומה זה נתיבות? מה זהنعم, ומה זה שלום?

אלא דריכיה דרכיنعم, הינו שבתוכה (ישעה נ) הנותן בים דרך. שהרי כל מקום שנקרה בתורה דרך, היא דרך פתווחה לכל, כמו זה זו שפטותה לכל אדם - אך דרכיה. אלו דרכיהם שפותחים מהאבות, שברו בים הגדול ונכנסים לתוכו. ואותם דרכיהם נפתחות לכל עבר ולכל אידי העולם.

نعم זה הוא נתיבות שיווצאת מן העולם הבא, (מהעולם הבא מאריך בלהמננות) ומארה את כל המננות, וגפרדים (הארוחה) לכל עבר. ואוטו טוב וואר של העולם הבא שיזוקים האבות ונקרהنعم. דבר אחר, העולם הבא נקרהنعم. וכשהמתעורר העולם הבא, אז כל הטוב וכל השמחה וכל האורות וכל המחרות של העולם מחעוררים, וכך נקרהنعم.

ועל זה שניינו, רשי היגנים, בשעה שנכנסת שבת, כלם נהימים, ויש להם (רווחה) שמחה ומנוחה בשבת. וככין שיווצאת שבת, יש לנו לעודר שמחה עלונה עליינו כדי שננצל מאותו הענש של הרשעים שנודונים מאותה שעה ולהאה, ויש לנו להעתזר ולומר, (תהלים צ) ויהיنعم ה אלהינו עליון. זהוنعم עליון, (רווחה) שמחת הכל. ועל זה, דריכיה דרכי

نعم וכל נתיבותה שלום.

מה זה נתיבותה? אלו אותם נתיבות ושבילים שיווצאים מלמעלה, וכלם לוקם אוקם ברית היחידי שנקרה שלום,

פתח ואמר, הא קרא בתрин גוונין איה, ובתרין סטרין. קרי ביה דרכיהם, וקרי ביה נתיבות. קרי ביה נעם, וקרי ביה שלום. מאן דרכיהם. ומאן נתיבות. מאןنعم. ומאן שלום.

אלא, דריכיה דרכיنعم, הינו דכתיב, (ישעה מ"ג) הנותן בים דרך. דהא כל אחר דacky באורייתא דרך, הוא אורחא פתיחא לכלא. בהאי אורחא דהואפתיח לכל בר נש. בך דרכיה, אלין דרכים לאינון פתיחן אבחן, דקרואן בימא (דף י"א ע"ב) רבא, ועאלין בגניה. ואינון אורחין מתפתחין לכל עיר, ולכל סטריעלמא.

ונהאיنعم, הוא נעימו דנפיק מעלמא דatty, (נ"א ומולמא דatty נהרנו כל בויאין) ונhair לכל בויאין, ומתקפרשין (נ"א חורי) לכל עיר, וההוא טיבו, ונhair דעלמא דatty, דינקין אבחן, akri נעם. דבר אחר, עלמא דatty, akri נעם. וכן אתער עלמא דatty, לכל טובו, וכל חירו דעלמא אתער. ובגיני כה, akriنعم.

יעל דא תנין, חיבורין דגיהנים, בשעתה דעאל שבתא, כלחי נייחין, ואית להו (ס"א חיר) חידו, נייחא בשבתא. בינו דנפיק שבתא, אית לן לאתער חידו עלאה עלאה, דנטתזיב מההוא עונש דחיביא, דאתדענו מההיא שעתה ולהאה. ואית לן לאתער רלימא, (תהלים צ) ויהיنعم יי' אלהינו עליונו. דא הוא נעם עלאה, (מיר) חידו דכלא. ועל דא, דריכיה דרכיהنعم וכל נתיבותה שלום.

מאן נתיבותה? אלין אינון נתיבות ושבילין, דנפקי מלעילא, וכלחו נקייט לוון ברית ייחידי, דאייה akri שלמא דביתא,

שלום הבית, ומכוnis אותם לים
הגדול. כשהוא בתקפו, ואז נומן
בו שלום. זהו שפטותם וכל
נתיבותיהם שלום. באו רבינו ייסא
ורבי חזקיה ונשכו לו. אמרו, ומה
כל הדרים העלויונים הללו
טמוניים אצלך ולא ירענו?!
הילכו. כשהגיעו לבית שרה, ראו
בהתנות של השרה מתים. אמרו,
ונדי דבר של התנות יש במקום
זה.

אמר אותו יהודי, זה שאמרתם
שהקדוש ברוך הוא הרג למצרים
כל אותם הczן, כל אותם
בהתנות. שלשה סוגיות מות היו
בהתנות, אחד דבר, ואחד אותם בכווי
שהרג הביר, ואחד אותם בכווי
בהתנות.

ומה היה התנות שלם? אלא זה
ALTHOB בתקלה, הנה יד ה' הוויה
במקום אשר בשזה. לפה בכלם
לא כתוב יד ה'? אלא כאן (בתבידי
אליהם, אלא יד ה') (אל יד ה') זה יד עם
חמש אצבעות, שחררי בתקלה
ALTHOB אצבע עלהים היא, וכך כל
חמש האצבעות, וכל אצבע
ואצבע הרגה מין אחד. וחמשה
מיניהם היג, שפטותם בסופים,
בחמורים, בגמלים, בפחים,
ובצאן. הרי חמישה מיניהם לחמש
אצבעות, שנקנאות יד. משום כה
הנה יד ה' הוויה וגוי דבר כבד
מאד. שהיו מתים מגרמייהו, ואשתכחו
ונמצאו מתים.

מהחר שלא חזרו למצרים, אומן
אותיות ממש חזרו ורגו כל
אותם שנשארו, ודבר הפק לביר.
מה בין זה לזה? אלא זה בנותות,
זהה בתקף הרց, ושני אלה היו
במקומות אחד בחמש אצבעות.

בא וראה, דבר אותיות שהיו
בנותות, מות במנוחה, שהיו
מתים מעזקים. ביר שחתה פכו
האותיות לתקף הרց והרג הכל.

ועיאל לון לימת רבא, פד איהו בתקפה.
וכדין יהיב ליה שלם. הדא הוא דכתיב וכל
נתיבותיהם שלום. (ע"ב). אתו רבינו ייסא ור'
חזקיה, ונשכו ליה, אמרו ומה כל הגי מלין
עלאין טמירין גבך, ולא ידענא. אזלו. פד
מטו חד בי חקל, חמו בעיר רבי חקל מתין,
אמרו ורקאי דבר דבעיר אית באתר דא.

אמר ההוא יודאי, הא דאמרתו דקידשא
בריך הוא קטל במצרים, כל אינון
עאני, כל אינון בעיר. תלת מותני הוו
בבעיר. חד, דבר. וחדר, אינון דקטייל ברד.
ומחר, אינון בוכר רבעיר.

ומה היה מותנא דילחון. אלא, הא, כתיב
בקידמיטא, (שמות ט) הנה יד יי' הוויה
במקום אשר בשזה, אמרاي בבלחו לא כתיב
יד יי'. אלא, הכא (נ"א לא כתיב יר אלהים אלא יר ז) (ס"א
אל יר ה) איהו ידא בחמשה אצבען. הדא
בקידמיטא כתיב, אצבע אלהים היא. והכא
בלחו חמיש אצבען, וכל אצבע ואצבע,
קטל זינא חדא. ו חמישה זינין הוו, דכתיב,
בטוסים, בחמורים, בಗמלים, בפרק, ובצאן.
הא חמישה זינין, לחמשה אצבען, דאקרזין
יד. בגין כה, הנה יד יי' הוויה וגוי, דבר כבד
מאד. דהוו מתים מגרמייהו, ואשתכחו
מתים.

בתר שלא אהדרו מצרים, אינון אתוון ממש,
אהדרו וקטלו כל אינון דאשתחארו.
�דבר, אהדר ביר. מה בין הא להאי. אלא דא
בניחותא, ורקא בתקיפו דריגזא. ותרין אלין,
הוו באחר חד, בחמש אצבען.
הא חי, דבר אתוון דהוו בניחותא, מותנא
בנ Nicha, דהוו מתין מגרמייהו. ביר,
דאתחדרו אתוון בתקוף ריגזא, וקטל כלא.